

HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN DANKVIERING VOOR DE KEUZE VAN PAUS FRANCISCUS VIJFDE ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

**Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen
Zondag 17 maart 2013, 17u**

Broeders en zusters,

Woensdagavond kwam witte rook uit de schoorsteen boven de Sixtijnse kapel. Op het Sint-Pietersplein begonnen de klokken feestelijk te luiden. De kardinalen hadden een nieuwe paus gekozen. Het duurde nog ruim een uur voor paus Franciscus op het balkon verscheen voor zijn eerste begroeting en zegen. De ogen van heel de wereld waren op hem gericht. Hoe zou hij naar voren komen en wat zou hij zeggen? We zagen een eenvoudige man, die de aanwezige gelovigen rustig toesprak. Eerst nodigde hij hen uit om samen een Onze Vader en een Wees Gegroet te bidden voor zijn voorganger paus-emeritus Benedictus. Daarna vroeg hij hun om in stilte te bidden tot de heilige Geest voor hemzelf, bij de aanvaarding van zijn pauskeuze. Tenslotte gaf hij de verzamelde gemeenschap zijn eerste zegen als bisschop van Rome en opvolger van Petrus. In hun eenvoud waren het sterke woorden en gebaren. Mij hebben ze diep geraakt. Ik ben de Heer dankbaar dat we in paus Franciscus een nieuwe herder en vader voor onze kerkgemeenschap mogen begroeten. Vanavond wil ik die vreugde en dankbaarheid met u delen. Tegelijk wil ik u uitnodigen om samen te bidden om Gods zegen voor onze nieuwe paus en voor onze kerkgemeenschap wereldwijd.

Wat gaat er om in het hart en het hoofd van iemand die zulk een belangrijke taak en verantwoordelijkheid aanvaardt? Uiterlijk zal paus Franciscus zich ongetwijfeld rustiger getoond hebben dan hij zich innerlijk voelde. Met de keuze van zijn pausnaam gaf hij alvast een eerste en belangrijke boodschap mee: dat hij zijn dienstambt als bisschop van Rome wil uitoefenen in het voetspoor van de heilige Franciscus van Assisi. Wie paus Franciscus beter wil verstaan, kan in de komende paasvakantie best het levensverhaal van Franciscus van Assisi herlezen. Daar ligt ongetwijfeld de sleutel van het voorbeeld en het onderricht dat paus Franciscus ons in de komende jaren zal geven. Vandaag komen mij drie episoden uit het levensverhaal van Franciscus van Assisi voor ogen.

In zijn tweede levensbeschrijving van Franciscus vertelt Thomas van Celano hoe de jonge Franciscus op een bepaalde dag bij het kerkje van San Damiano komt, net buiten de

stadspoorten van Assisi.¹ Het kerkje is bijna ingevallen en door iedereen verlaten. In het midden hangt een groot houten kruisbeeld, beschilderd met de figuur van Jezus Christus. Terwijl Franciscus er binnenkomt, hoort hij de Christus van het kruisbeeld geheel onverwacht tot hem spreken: “Franciscus, ga en herstel mijn huis dat, zoals je ziet, geheel in verval is”. Franciscus trilt van verbazing en ontroering. In één ogenblik is hij vanbinnen geheel veranderd. Hij staat op en concentreert zich op de vraag die hem wordt gesteld. Eigenhandig zal hij timmeren en metselen om het kerkje van San Damiano te herstellen. Vandaag zou Jezus zijn oproep bijna letterlijk kunnen herhalen. De Kerk ligt er vandaag nogal vervallen bij en door velen verlaten. In hoeveel kerken moet Jezus niet eenzaam de wacht houden? Jonge mensen hebben materieel weinig tekort, zoals ooit Franciscus van Assisi; toch missen ze een project of een ideaal dat hun leven vleugels kan geven. Wellicht zal paus Franciscus het daarover nog hebben: over de nood aan vernieuwing in onze Kerk en over Jezus die jonge mensen roept, meestal op een onverwacht moment.

Franciscus van Assisi was van rijke afkomst. Als jonge man liep hij graag rond in mooie kleren, omringd door fraai gezelschap. Tot zijn leven een wending nam, in de richting van de armen. Thomas van Celano vertelt hoe Franciscus soms zijn merkkledij aflegde en een voddenkleed aantrok om zich onder de armen te mengen en met hen op te trekken.² Zo ging hij eens op bedevaart naar Rome. Hij trok zijn fijne kleren uit en deed het voddenkleed van een arme aan. Aangekomen bij de Sint-Pieterskerk ging hij zitten tussen de armen die zich vrolijk ophielden in de grote inkomhal van de toenmalige basiliek; hij beschouwde zich als één van hen en at naastig met hen mee. Hij zou dit vaker gedaan hebben, zegt Celano, indien zijn verwanten hem daarover niet hard hadden aangepakt. Franciscus en de armen: het is een verhaal apart. Hij wilde een arme onder de armen zijn. Later zou Franciscus “Vrouwe Armoede” zijn grote liefde en eeuwige bruid noemen. Hierover heeft paus Franciscus al gesproken en ongetwijfeld zal hij het nog vaak doen: over de armen van deze wereld en over hun plaats in onze gemeenschap. Kunnen wij zonder de armen het Rijk van God wel binnengaan?

Tenslotte nog dit. Toen ik een tweetal jaren geleden een bezoek bracht aan de zusters Franciscanessen van Herentals, kreeg ik van een zuster een klein beeldje cadeau. Het is een eenvoudig houten beeldje, gemaakt in Afrika. Het stelt Franciscus voor die neerzit als een violist en muziek maakt door twee stokken over elkaar te strijken. Franciscus zong graag en veel. Toen een broeder die in een vorig leven muzikant was geweest, weigerde om voor hem viool te spelen, nam Franciscus volgens het verhaal zomaar twee stokken vast om ermee te musiceren. Dat is echte levenskunst: muziek halen uit de weinige stokken die je nog overhoudt. Broeders en zusters, onze Kerk is arm geworden. Niet zozeer arm aan middelen, maar arm aan mensen en medewerkers. Veel gebeurtenissen, ook uit het leven van de Kerk, kunnen ons ontmoedigen. Ze kunnen ons somber stemmen. Toch

---

¹ Tomasso da Celano, Vita Seconda di San Francesco d'Assisi, Cap. VI, n. 10.

² *Ibid.*, Cap. IV, n. 8.

zijn we geroepen om te blijven zingen en vreugde uit te stralen. Al hebben we amper twee schamele stokken over, we kunnen er nog muziek uit halen! Gods partituur heeft geen groots orkest nodig. Ze laat zich spelen op heel eenvoudige instrumenten.

Vanavond bidden we voor paus Franciscus: dat hij ons de weg mag wijzen naar het hart van het Evangelie. Daarvoor stuurt Jezus hem naar ons toe en mogen wij hem ontvangen.

Amen.

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen